

Sygn. akt I C 3160/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Karolina Mazan - Berent

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. (...) z siedzibą w W.

przeciwko H. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt I C 3160/17 upr.

UZASADNIENIE

Powód (...) sp. Z o.o. S.K.A w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego H. B. kwoty 1281,08 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, jednak nie wyższymi od odsetek maksymalnych od dnia 24 września 2014 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego roszczenia powód wskazał, że na dochodzoną sumę składa się kwota 1000 zł tytułem udzielonej pozwanemu przez (...) sp. z o.o. pożyczki oraz kwota 281,08 zł tytułem prowizji.

Pozwany na rozprawie w dniu 23 października 2017r. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Zaprzeczył jakoby kiedykolwiek zawierał umowę pożyczki za pośrednictwem portalu internetowego (...)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 20 lipca 2017 roku Prezes Zarządu (...) Sp. z o.o. w W. i członek zarządu powoda złożyli oświadczenie, z którego wynikało, że dnia 11 lipca 2014 r. (...) udzielił pożyczki nr (...) pozwanemu, który nie uregulował swoich zobowiązań w terminie, przez co opisana wierzytelność została przeniesione przez (...) na rzecz powoda, który stał się wierzycielem i uzyskał legitymację do dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

(oświadczenie o zbyciu wierzytelności – k. 16)

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dokument przedłożony przez powoda, którego prawdziwości i wiarygodności pozwany nie zakwestionował.

Dowody zaoferowane przez powoda nie pozwoliły natomiast na dokonanie ustaleń zgodnych z twierdzeniami powoda, a mianowicie, że pozwany zawarł z (...) Sp. z o.o. w W. umowę pożyczki. Pozwany zaprzeczył, aby dokonywał

przelewu na rzecz pożyczkodawcy potwierdzającego zawarcie umowy. Wyjaśnił, że posiadał konto w A. Banku, lecz nie wykonywał żadnych operacji, gdyż nie zna się na komputerze, a ponadto, że konta nie posiada od około 3 lat. Powód nie przedłożył żadnych dowodów, które pozwalałyby ustalić, że pozwanego i (...) Sp. z o.o. w W. łączyła umowa pożyczki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywodził swoje roszczenie z umowy pożyczki jaką pozwany miał zawrzeć z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W..

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z tego faktu wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Przy cesji wierzytelności, warunkiem skutecznego dochodzenia należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 2006 r. wydany w sprawie V CSK 187/06, publ. MoP 2006/16/849). Powód tej okoliczności nie wykazał.

Załączona do akt Umowa P. (...) (...) PL nr (...) nie została podpisana przez pozwanego. Nie sposób zatem stwierdzić, iż pozwany przystał na warunki w niej zawarte i by w istocie umowa ta została zawarta, w szczególności że pozwany okoliczność taką neguje.

Okoliczności związania pozwanego umową pożyczki nie potwierdziła również kopia wyciągu z rachunku bankowego, z którego wynika, iż w dniu 4 czerwca 2014 roku dokonano przelewu kwoty 0,01 zł z rachunku prowadzonego dla H. B.. Po pierwsze powód nie wykazał jakiego rachunku bankowego dotyczy kopia przedstawionego wyciągu, że rachunek bankowy należał do (...) Sp. z o.o. w W.. Po drugie przedstawiony wyciąg stanowi fotokopię, nie poświadczoną za zgodność z oryginałem przez notariusza. Pozwany zaś zaprzeczył aby kiedykolwiek dokonywał przelewu ww. kwoty. Sąd po bezpośrednim kontakcie z pozwanym uznał za wiarygodne jego twierdzenia, że nie potrafił obsługiwać komputera i nie korzystał z bankowości elektronicznej. Sąd nie mógł zatem na podstawie przedłożonej kserokopii ustalić nawet, że z rachunku pozwanego dokonano wpłaty kwoty 0,01 zł.

Powyższe odnieść należało również do fotokopii wyciągu z dnia 11.07.2014r., z której wynikało, że na rachunek pozwanego wypłacono kwotę 1000 zł. Pozwany w tym wypadku również zaprzeczył, aby kiedykolwiek otrzymał w/w kwotę. Nota bene gdyby nawet przyjąć, że została ona wypłacona, to nie sposób na tej podstawie przyjąć, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy pożyczki. Do zawarcia umowy konieczne jest wyrażenie woli przez dwie strony. Sam fakt dokonania przelewu określonej kwoty, nawet ze wskazaniem w tytule przelewu „umowa pożyczki” nie jest wystarczającym dowodem na to, że osoba, która otrzymała pieniądze godziła się na zaproponowane jej warunki umowy. Nawet z fotokopii umowy pożyczek okresowych przedłożonej przez powoda wynika, że w celu otrzymania drugiej i następnej pożyczki wnioskodawca zobowiązany jest złożyć wniosek i podać w nim wnioskowaną kwotę oraz okres trwania pożyczki (§6 k.7). Powód nie przedłożył jakichkolwiek dowodów, z których wynikałoby, że pozwany złożył ww. wniosek.

W przedmiotowej sprawie istotne jest, że powód dochodził roszczenia z umowy pożyczki łączącej rzekomo pozwanego z poprzednikiem prawnym powoda. Powód nie udowodnił jednak istnienia umowy pożyczki. Gdyby nawet uznać za udowodnione przelanie pozwanemu kwoty 1000 zł, to nie uzasadniałoby to uwzględnienia powództwa w części na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Sąd zgodnie z art. 321kpc jest związany żądaniem pozwu i nie może zmienić podstawy faktycznej powództwa, ponieważ wówczas, przekraczając jej granice i nawet uwzględniając zasługujący na ochronę interes prawny jednej ze stron, staje się jej adwokatem, pozbawiając przegrywającego możliwości obrony swych praw (np. poprzez zgłoszenie zarzutu z art. 409 k.c.). Nie stanowi naruszenia zakazu zastosowanie tylko innej niż wskazana przez powoda podstawy prawnej. Stanowisko to znajduje wyraz w orzecznictwie. Przykładowo należy przytoczyć orzeczenie SN z dnia 16 września 2009

r., II CSK 189/09, LEX nr 564981, w którym wskazano, że jeżeli z powołanych w pozwie okoliczności faktycznych wynika, że roszczenie jest uzasadnione w całości bądź w części, to należy go w takim zakresie uwzględnić, chociażby powód nie wskazał podstawy prawnej albo przytoczona przez niego okazała się błędna. W niniejszej sprawie jednak uwzględnienie powództwa wymagałoby nie tylko zastosowania innej podstawy prawnej ale przede wszystkim innej podstawy faktycznej aniżeli wskazywana przez powoda, co byłoby już niedopuszczalne.

W wyroku z dnia 18 marca 2005 r., II CK 556/04, OSNC 2006, nr 2, poz. 38, Sąd Najwyższy przyjął, że oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie w rozumieniu art. 321. W sprawie chodziło o przypadek, w którym powód opierał swe żądanie na umowie pożyczki, która okazała się nieważna (ze względu na brak zezwolenia dewizowego). Zdaniem Sądu Najwyższego, w świetle art. 321 § 1, niedopuszczalne jest zasądzenie określonego świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w sytuacji, gdy umowa pożyczki obejmująca to świadczenie jest nieważna. Przedmiotem żądania był bowiem zwrot pożyczki, a okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie sprowadzały się do wykazania faktu udzielenia pożyczki, jej wysokości oraz jej niezwrócenia. Tymczasem okoliczności faktyczne, które uzasadniają roszczenie oparte na konstrukcji bezpodstawnego wzbogacenia lub nienależnego świadczenia, są zupełnie inne. Odmiennie przedstawia się też obrona pozwanego. Nie można zatem, według Sądu Najwyższego, przyjąć, aby żądanie zwrotu pożyczki i żądanie zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia, stanowiły ten sam przedmiot żądania, w rozumieniu art. 321 § 1. W uzasadnieniu podniesiono, że żądanie powództwa określa nie tylko jego przedmiot, lecz również jego podstawa faktyczna. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 1949 r., Wa.C. 165/49, (...) 1950, nr 3, poz. 61, Sąd Najwyższy podniósł, że zasądzenie sumy pieniężnej, która wprawdzie mieści się w granicach kwotowych powództwa, lecz z innej podstawy faktycznej, stanowi orzeczenie ponad żądanie. Odwołał się też do tezy, że wyrok uwzględniający powództwo na zasadzie faktycznej, na której powód ani w pozwie, ani w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji nie opierał powództwa, stanowi zasądzenie ponad żądanie (wyrok SN z dnia 24 stycznia 1936 r., C II 1770/35, (...) 1936, nr 2, poz. 148), oraz że sąd nie może uwzględnić roszczenia na innej podstawie faktycznej niż wskazana w pozwie (wyrok SN z dnia 29 października 1993 r., I CRN 156/93, niepubl.).

Podsumowując, umowa pożyczki jest czynnością prawną dwustronną, gdyż przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Przedstawione przez powoda fotokopie nie potwierdziły w żaden sposób, że poprzednik prawny powoda przeniósł na własność pozwanego określoną ilość pieniędzy, a pozwany zobowiązał się ją zwrócić.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Sąd powództwo oddalił.

SSR Tomasz Bulkowski